Dosarul nr. *4-23162911-05-4r-12062024* *Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Cantemir Judecător Mihail Osadcii*

Curtea de Apel Cahul

D E C I Z I E
În numele Legii

11 octombrie 2024 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul
Având în componența sa:
Președinteui completului de judecată, dnei: ***Galina Vavrin*,**
Judecătorilor: ***Vitalie Movilă, Natalia Bondarenco***

judecând în lipsa părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Negoiță Valeriu în interesele lui Butmalai Eduard și Carastoian Adrian, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 26 aprilie 2024, pronunțată în cauza contravențională, la contestația depusă de Manole Anatolie împotriva încheierii și deciziei (ordonanței) agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cantemir, Hanganu Ion din 26 iunie 2023, privind încetarea procedurii contravenționale.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate în ședință, Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul,-

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La 13 noiembrie 2023, Manole Anatolie a înaintat Inspectoratului de Poliție Cantemir, contestația împotriva încheierii și deciziei (ordonanței) agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cantemir, Hanganu Ion din 26 iunie 2023, prin care a dispus încetarea procedurii contravenționale, în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional.

La 15 noiembrie 2023, contestația lui Manole Anatolie împotriva încheierii și deciziei (ordonanței) agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cantemir, Hanganu Ion din 26 iunie 2023, prin care a dispus încetarea procedurii contravenționale, în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, fost remisă în adresa Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir pentru examinare.

Potrivit contestației înaintate, contestatarul a relatat că, la data de 30.05.2023, s-a adresat cu o cerere la Inspectoratul de Poliție Cantemir prin care a solicitat să fie luate măsuri conform legislației în vigoare prin pornirea unei cauze contravenționale în baza art. 70 al Codului contravențional în privința cet. Butmalai Eduard şi Carastoian Adrian, care de nenumărate ori au întocmit și au înaintat plângeri (cereri) către Autoritatea Națională de Integritate a Republicii Moldova și Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova, Direcția Generală Teritorială

Sud și răspândesc printre locuitorii comunei Cania, intenționat fără nici un temei juridic fapte care îl defăimează ca primar al comunei, tot odată l-au învinuit în comiterea unor infracțiuni inclusiv grave, ca rezultat a fost prejudiciat material și moral.

Respectiv, a indicat că, conform Încheierii din 10 iunie 2022 privind examinarea materialului înregistrat în REI-II al DGT Sud a CNA cu nr. 054 din 03.05.2022, a fost constatat că: *La 26.04.2022, în Cancelaria Direcției cu nr. Col44/2022, a fost înregistrată sesizarea consilierilor, în cadrul consiliului com. Cania, r-nul Cantemir, Carastoian Adrian şi Butmalai Eduard.*

Ulterior, la 03.05.2022, în Cancelaria DGT Sud, cu nr. 688 a fost înregistrată, sesizarea consilierilor, în cadrul consiliului com. Cania r-nul Cantemir, Carastoian Adrian şi Butmalai Eduard, parvenită prin intermediul Procuraturii Anticorupție, pe faptul acțiunilor pretins ilegale ale primarului com. Cania, d-nul Manole Anatolie.

A relatat că, tot la 03.05.2022, sesizarea menționată, a fost înregistrată în REI-II al DGT Sud cu nr. 054, iar potrivit sesizării, petiționarii invocă faptul că, *primarul comunei, Manole Anatolie, refuză să le dea petiționarilor note informative, devize de cheltuieli, contracte, facturi, licitații*. *La fel, invocă faptul că lucrările care sunt finisate, nu sunt recepționate, nefiind transparență din partea primarului, din care motiv petiționarii au dubii cum este cheltuit banul public. Fiind chestionat, petiționarul Carastoian Adrian, a comunicat că primarul com. Cania, r-nul Cantemir, Manole Anatolie, refuză să-i elibereze careva facturi, devize de cheltuieli pentru lucrările de reparații și/sau construcții care sunt efectuate în comună. La fel, a comunicat că, primarul folosește automobilul personal în interes de serviciu, pe care îl alimentează de pe cârdul primăriei, însă foile de parcurs sunt întocmite pe automobilul primăriei*.

Adaugă că, analizând materialele acumulate și legislația în vigoare în domeniul dat, ofițerul superior de investigații a considerat că, în acțiunile primarului com. Cania, r-nul Cantemir, d-nul Manole Anatolie, lipsește elementele componenței de infracțiune prevăzută de art. 327 alin. (1) și 328 Cod penal. Luând în considerație cele expuse, ca rezultat a examinării multilaterale și obiective, în acțiunile primarului com. Cania, r-nul Cantemir, d-nul Manole Anatolie, nu au fost constatate careva acte de corupție, infracțiuni conexe acestora sau manifestări de comportament corupțional.

Susține că, fără să ia în considerație încheierea legală la 16 decembrie 2022, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. Col-741/22, căreia în aceeași zi, a fost atribuit codul numeric al dosarului 20220213009, care are drept obiect de examinare, verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către Manole Anatolie, Primar al comunei Cania, raionul Cantemir.

Potrivit sesizării s-a invocat că, dl Manole Anatolie, Primar al comunei Cania raionul Cantemir, a folosit unitatea de transport personală Dacia Duster cu numere de înmatriculare ***** cu alimentarea acesteia din contul bugetului primăriei.

Prin procesul-verbal de refuz al inițierii controlului nr. 12/13 din11.01.2023, Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, a dispus: *A refuza inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința dlui Manole Anatolie, Primar al comunei Cania, raionul Cantemir*.

În procesul-verbal de refuz s-a menționat următoarele: *Deopotrivă cu aceasta, inspectorul de integritate nu a reținut că în cadrul speței respective, subiectul declarării să fi fost ghidat de urmărirea interesului personal în detrimentul interesului public, prin care să fie periclitată ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum și*

obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală și în bune condiții.

La fel, a susținut că, inspectorul de integritate nu a reținut că în cadrul speței respective subiectul declarării vizat a rezolvat o cerere/un demers, a emis un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. Astfel, în rezultatul analizei în ansamblu a tuturor circumstanțelor de fapt constatate în baza materialelor acumulate, conform principiului legalității, imparțialității, pertinenței, concludenții, utilității și veridicității acestora, inspectorul de integritate a stabilit lipsa existenței unei bănuieli rezonabile de a presupune că Manole Anatolie ar fi încălcat regimul juridic al conflictului de interese.

A relatat că, nu poate confirma care din acele două persoane este inițiatorul acestor plângeri ilegale pentru a încălca prevederile legislației în vigoare, dar consideră că acțiuni ale acestor au fost cu o înțelegere prealabilă și cad sub incidența art. 70 alin. (2) al Codului contravențional, astfel, la cerere a anexat: copiile încheierii DGT Sud a CNA din 10.06.22 și copia procesului-verbal de refuz al inițierii controlului din 11.01.2023.

Adresându-se la Inspectoratul de Poliție Cantemir pentru a afla care este rezultatul examinării plângerii sale, pe data de 03.11.2023 i s-a eliberat copia materialului înregistrat în R2 al Inspectoratul de Poliție Cantemir, și luând cunoștință cu materialele prezentate, a depistat că există o înștiințare chipurile i s-a adus la cunoștință că s-a emis încheiere și ordonanță pe caz, însă în materialele cauzei nu există nici o dovadă că i-a fost expediată așa scrisoare și nici nu a primit-o. Totodată la materiale este o încheiere și ordonanța de încetare a procesului contravențional prin care neîntemeiat s-a făcut concluzia că pe faptul dat lipsesc careva elemente constitutive ale contravenției sau infracțiunii cu care nu este de acord, deoarece acumulând materialele cauzei polițistul - Hanganu I. s-a limitat la faptul ce a scris în cerere, nu a fost audiat ca victimă, fără să ia vreo explicație de la Butmalai Eduard și Carastoian Adrian și fără să fie luate alte măsuri în acest sens de către polițist, din asta a făcut o concluzie pripită că nu există faptul contravenției, sau infracțiune, cel mai mult l-a frapat faptul că în materialele cauzei există adresarea Procuraturii raionului Cantemir din 30.05.23 cu nr.557 prin care la Inspectoratul de Poliție se remite cererea sa adresate Procuraturii raionale din data de 30.05.23 prin care a solicitat examinarea altei plângeri în baza art. 274 al Codului de procedură penală, pe această cerere este pusă rezoluția de conexat la materialul la nr.1584, însă agentul constatator nu a găsit de cuviință să emită un act de procedură privind conexarea, iar în ordonanța și încheierea agentului constatator nu se găsește nici un cuvânt despre faptul că s-a examinat și această cerere în baza art. 274 al Codului de procedură penală, care trebuia s-o examineze conform prevederilor art. 274 Cod de procedură penală, însă a examinat-o contrar acestor prevederi.

Susține că, agentul constatator și procurorul nu au emis nici o ordonanță, nu au examinat sub toate aspectele cererea sa, nu au audiat toate persoanele indicate în plângere, nu au dat o apreciere corectă declarațiilor sale, iar în cazul declarațiilor contradictorii era necesar de petrecut confruntările respective.

La fel, susține că, din încheiere nu este clar în baza căror probe s-a ajuns la o așa concluzie pripită, astfel, și consideră că prin aceste acțiuni, ca parte vătămată i-au fost încălcate drepturile la un proces echitabil.

Cu atât mai mult, susține că, agentul constatator trebuia să aplice corect prevederile art. 9 al Legii nr.64/23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, însă agentul constatator încurcă noțiunea de critică cu calomnia, de asemenea autoritatea executivă care este în cazul dat primăria cu el ca persoană, deoarece în cazul dat a fost învinuit el concret.

Consideră că acțiunile cet. Butmalai Eduard și Carastoian Adrian, pot fi calificate pe art. 70 alin. (2) Cod contravențional, deci consideră că există fapta contravențională și sunt întrunite elemente constitutive ale contravenției, dar agentul constatator prin încheierea i-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 26 aprilie 2024, a fost admisă contestația depusă de Manole Anatolie. A fost anulată încheierea și decizia (ordonanță) agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cantemir, Hanganu Ion din 26 iunie 2023, prin care s-a dispus încetarea procedurii contravenționale, în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, la plângerea lui Manole Anatolie pe acțiuni pretins ilegale ale persoanelor Butmalai Eduard și Carastoian Adrian. S-a dispus că materialele cauzei contravenționale instrumentate de agentul constatator, anexate în original la prezentul dosar de examinare a contestației se restituie Inspectoratului de Poliție Cantemir pentru continuarea investigațiilor.

Solicitarea și motivele recurentului.

La data de 07 mai 2024, avocatul Negoiță Valeriu în interesele lui Butmalai Eduard și Carastoian Adrian, a declarat recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 26 aprilie 2024, prin care a solicitat admiterea recursului; casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 26 aprilie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă respingerea contestației depuse de către Manole Anatolie ca fiind neîntemeiată, cu menținerea încheierii și deciziei (ordonanței) agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cantemir, Hanganu Ion din 26 iunie 2023, prin care a dispus încetarea procedurii contravenționale, în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, la plângerea lui Manole Anatolie pe acțiunile pretins ilegale ale persoanelor Butmalai Eduard și Carastoian Adrian, cu încetarea procedurii contravenționale.

În motivarea recursului s-a invocat că, cu hotărârea primei instanțe nu este de acord și consideră că urmează să fie casată din următoarele considerente.

Susține că, potrivit art. 374 alin. (3) Cod contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Susține că, tot din prevederile art. 374 Cod contravențional rezultă că, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au

contribuit la săvârșirea contravenției. Procesul contravențional se începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției.

Susține că, la examinarea sesizării lui Manole Anatolie, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cantemir, Hanganu Ion, a întreprins toate acțiuni în vederea elucidării circumstanțelor invocate în cererea contestatarului, examinând cauza prin prisma art. 374, 381 și art. 441 Cod contravențional.

A invocat că, în conformitate cu Programul de activitate pentru semestrul II al anului 2022, Inspecția Financiară a efectuat inspectarea financiară complex la Primăria comunei Cania, r-nul Cantemir, pentru perioada de activitate 01.052018 – 31.12.2021, în rezultatul căreia au fost stabilite un șir de delapidări ai banilor publice de către persoanele responsabile din cadrul primăriei. Astfel, din rezultatele inspectării rezultă că în anii 2020-2021 Primăria comunei Cani, r-nul Cantemir utiliza o unitate de transport de serviciu de model VAZ 2107 cu numărul de înmatriculare *****. Însă, primarul Manole Anatolie a folosit mijlocul de transport de model Dacia Duster cu numărul de înmatriculare CT A 488, și a fost admisă perfectarea neconformă a documentelor primare de strictă evidență – foilor de parcurs pentru autoturisme, în temeiul cărora s-au înregistrat cheltuieli de combustibil de 6086,56 litri. Totodată, primarul a recunoscut că automobilul de model VAZ 2107 cu numărul de înmatriculare ***** este în stare deplorabilă, însă anual trece revizie tehnică, fiind admis spre circulație pe drumurile publice. De asemenea, primarul a recunoscut și în ședința de judecată faptul că, folosește automobilul personal și îl alimentează din contul bugetului primăriei.

Totodată în rezultatul inspectării s-a stabilit că, în luna noiembrie 2019 de către secretarul consiliului local, în perioada executării temporare a atribuțiilor primarului, contrar actelor normative au fost acordate ajutoare materiale contabilului primăriei, specialistului în probleme perceperii fiscale și secretariatului consiliului local, în rezultat cauzând un conflict de interese nedeclarat, la suma totală de 14,5 mii lei.

De asemenea, în noiembrie 2018, secretarul consiliului local și contabilul-șef, în rezultatul calculării și achitării premiilor unice cu prilejul zilei de sărbătoare nelucrătoare, cuantumul cărora a depășit mărimea stabilită în actele cu caracter intern, ce contravin prevederile legale, au cauzat prejudiciul bugetului local în sumă de 11,4 mii lei.

Astfel, de către ANI a fost întocmit Actul de constatare nr. 320/19 din 23 decembrie 2020, prin care s-a decis decăderea d-nei Covalschi Valentina, Șef serviciu evidență contabilă și juridică din cadrul DTSA Cantemir (ANSA) din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioada de 3 ani din data eliberării din funcțiile publice deținute, sau rămânerii definitive a actului de constatare, ori din data rămânerii definitive și irevocabile a acestuia. Însă, ultima în continuare activează în calitate de contabil la Primăria comunei Cania, r-nul Cantemir, fiind angajată de către intimatul Manole Anatolie.

În acest sens susține că, persoane responsabile din cadrul Primăriei comunei Cania, raionul Cantemir, au delapidat banii publici prin utilizarea neeficientă a mijloacelor financiare cu admiterea conflictului de interes real și nedeclarat, cauzând prejudiciul bugetului local cu sume enorme de bani. Drept dovada celor menționate, Butmalai Eduard și Carastoian Adrian, au prezentat la plângere prescripția și răspunsul adresat lui Carastoian Adrian de către Inspecția Financiară, cu referință la examinarea petiției privind solicitarea verificării unor aspecte din activitatea Primăriei comunei Cania, r-nul Cantemir.

Consideră că, invocând în hotărârea adoptată că agentul constatator nu a acumulat probe necesare și nu a audiat pe Butmalai Eduard, Carastoian Adrian și Manole Anatolie, instanța de fond nu a explicat necesitatea audierii acestora, or, din materialele probatoriului anexat la materialele cauzei contravenționale se atestă faptul că, Butmalai Eduard și Carastoian Adrian în calitate de consilieri locali, în temeiul Legii nr. 982 din 11.05.2000 cu privire la acces la informații, precum și a Legii nr. 436 din 28.12.2003 cu privire la administrația publică locală, au sesizat printr-o plângere pretinsele acțiuni ilegale ale persoanelor responsabile din cadrul Primăriei comunei Cania, r-nul Cantemir.

Susține că, agentul constatator la examinarea cauzei contravenționale a elucidat în totalitate circumstanțele cauzei, a acumulat probe necesare și veridice, și corect a constatat asupra încetării procesului contravențional.

Menționează că, noțiune de vinovăție trebuie să fie tratată prin prisma principiului prezumției de nevinovăție, or, dreptul contravențional, în accepțiunea Curții Europene a Drepturilor Omului se raportează naturii penale și implicit garanțiilor dreptului penal. Stabilirea vinovăției persoanei în comiterea unei contravenții are loc în baza unor probe, care urmează a fi colectate, administrate și cercetate la faza stabilirii faptei contravenționale. Astfel, concluzia instanței de judecată urma să fie întemeiată pe prezumția de nevinovăție, iar sarcina probei urma să revină părții acuzării, și în cazul dat reprezentantul statului agentul constatator este obligat să colecteze suficiente probe pentru demonstrarea vinovăției sau nevinovăției persoanei.

Totodată susține că, din materialele dosarului rezultă că pretinse acțiuni contravenționale au fost comise de către Butmalai Eduard și Carastoian Adrian la data de 03 mai 2022 și astfel a expirat termenul de prescripție tragerii la răspundere contravențională.

Astfel consideră că, instanța de fond a examinat cauza superficial, ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, fără a elucida pe deplin circumstanțe care au importanță pentru justă soluționare a cauzei ce contravine art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În drept, recursul a fost întemeiat pe prevederile art. art. 465, 466 lit. c), d), e), 473 Cod contravențional.

Termenul de declarare a recursului.

În conformitate cu art. 468 alin. (1) Cod contravențional „*recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art.463 alin.(1).*”

Colegiul judiciar constată că, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la data de 26 aprilie 2024, cu participarea părților.

Recursul a fost înregistrat de către avocatul Negoiță Valeriu în interesele lui Butmalai Eduard și Carastoian Adrian la data de 07 mai 2024, din care considerente Colegiul judiciar consideră că termenul legal de declarare a recursului a fost respectat.

Aprecierea instanței de recurs.

Examinând materialele cauzei contravenționale în coraport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul judiciar consideră necesar de a respinge recursul declarat ca nefondat, cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 471 alin. (1), (4) Cod contravențional „*recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.*

Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.”

În conformitate cu art. 473 alin. (1), pct. 1), lit. c) Cod contravențional „*după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul și menține hotărârea atacată dacă recursul: este nefondat.*”

Conform art. 448 alin. (1) Cod contravențional „*contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447[1] alin.(8).*”

Colegiul judiciar consideră că, la examinarea cauzei prima instanță a elucidat pe deplin toate circumstanțe importante pentru justă soluționare a cauzei, iar argumentele din recursul declarat sunt nefondate și urmează să fie respinse.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 30 mai 2023 intimatul Manole Anatolie s-a adresat cu cererea la Inspectoratul de Poliție Cantemir, solicitând luarea măsurilor conform legislației în vigoare în privința recurenților Butmalai Eduard și Carastoian Adrian, invocând existența în acțiunile acestora a faptei contravenționale prevăzute de art. 70 Cod contravențional (f/d 8).

La data de 30 mai 2023 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cantemir, Hanganu Ion, a fost emisă ordonanță de pornire a procedurii contravenționale în baza cererii intimatului Manole Anatolie (f/d 9).

Totodată, la data de 30 mai 2023, intimatul Manole Anatolie a depus la Procuratura raionului Cantemir cerere în ordine art. 274 Cod de procedură penală, solicitând pornirea urmăririi penale în baza art. 311 Cod penal în privința lui Butmalai Eduard și Carastoian Adrian (f/d 16).

La data de 31 mai 2023, cererea intimatului Manole Anatolie privind pornirea urmăririi penale în privința lui Butmalai Eduard și Carastoian Adrian a fost expediată spre examinare după competența către Inspectoratul de Poliție Cantemir (f/d 15).

La data de 26 iunie 2023 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cantemir, Hanganu Ion prin încheiere s-a dispus încetarea examinării materialului, cu informarea persoanelor interesate (f/d 7).

La data de 26 iunie 2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cantemir, Hanganu Ion, a emis ordonanța de încetare a procedurii contravenționale în privința recurenților Butmalai Eduard și Carastoian Adrian în baza art. 70 alin. (2) Cod contravențional, în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, din motivul lipsei faptei contravenției (f/d 29).

Nefiind de acord cu decizia agentului constatator, intimatul Manole Anatolie a depus contestația împotriva acesteia.

Colegiul judiciar consideră că, examinând contestația prima instanță corect a hotărât asupra admiterii acesteia, elucidând toate circumstanțe importante în cadrul judecării acesteia.

În cauza Ziliberberg vs. Moldova hotărârea din 01 februarie 2005, definitivă la 01 mai 2005, Curtea Europeană pornind de la specificul Codului contravențional, și scopul pedepselor, care este atât de a pedepsi, cât și de a preveni, conchide că sunt suficiente temeiuri care indică la natura penală a contravențiilor. Respectiv, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în privința dreptului la un proces echitabil, inclusiv și prezumția de nevinovăție prevăzută de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Prin urmare este indiscutabil că, sarcina probării vinovăției sau nevinovăției în procesul contravențional revine agentului constatator, care este obligat să acumuleze toate probe care demonstrează atât vinovăția cât și nevinovăția persoanei acuzate.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod contravențional „*constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*"

Prin colectarea și administrarea probelor se înțelege întreprinderea acțiunilor active care duc la stabilirea adevărului în procesul contravențional.

Colegiul judiciar consideră că, prima instanță la caz corect a stabilit că agentul constatator nu a întreprins în cadrul examinării cauzei contravenționale acțiuni active și necesare examinării cazului în vederea acumulării probelor, ce contravine prevederilor legale sus menționate. Prima instanță corect a constatat că agentul constatator în cadrul examinării cauzei contravenționale, s-a limitat doar la examinarea înscrisurilor anexate la cererea contestatarului, fără a audia pe contestatar și persoanele vizate în cerere asupra circumstanțelor invocate în sesizarea organului de constatare. Colegiul judiciar menționează că, pornind de la prevederile art. 440 Cod contravențional care sunt obligatorii pentru agentul constatator, ultimul era obligat să efectueze toate acțiuni în vederea examinării cauzei inclusiv și să audieze pe intimatul Manole Anatolie și pe recurenții Butmalai Eduard și Carastoian Adrian pentru stabilirea tuturor circumstanțelor cauzei. În acest sens, nu poate fi reținut ca întemeiat argumentul avocatului Negoiță Valeriu din recursul declarat precum că instanța de fond nu a explicat necesitatea audierii persoanelor sus menționate. Or, necesitatea audierii intimatului și recurenților în cadrul procesului contravențional este cea de stabilire a adevărului în coraport cu alte probe administrate în cadrul procesului contravențional, și este dictată de norma imperativă al art. 440 Cod contravențional, care obligă pe agentul constatator să efectueze toate acțiuni necesare pentru a constata existența sau lipsa faptei contravenționale.

De asemenea, instanța de fond corect a stabilit că agentul constatator nu a administrat careva alte probe în procesul contravențional, or, la materialele dosarului nu au fost anexate careva date sau înscrisuri, decât cele prezentate de către intimatul Manole Anatolie la depunerea cererii privind pretinse acțiuni ilegale ale recurenților Butmalai Eduard și Carastoian Adrian.

Totodată, Colegiul judiciar consideră întemeiată poziția primei instanțe precum că, agentul constatator nici nu a hotărât asupra conexării într-o singură procedură a cererii depuse de intimatul Manole Anatolie în ordine prevăzută de art. 274 Cod de procedură penală expediată pentru examinare acestuia de către procuror, cu cererea inițială depusă la Inspectoratul de Poliție Cantemir. Mai mult ca atât, în ordonanța de încetare a procedurii contravenționale din 26 iunie

2023, agentul constatator mici nu a menționat nimic despre cererea intimatului Manole Anatolie depusă la Procuratura raionului Cantemir și expediată agentului constatator pentru examinare după competență, și nu s-a expus asupra argumentelor acesteia.

În această ordine de idei, este întemeiat argumentul intimatului Manole Anatolie invocat în contestația că, prin inacțiunile agentului constatator la examinarea cauzei contravenționale i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, care îi este garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Neacumularea probelor de către agentul constatator demonstrează că investigațiile făcute de acesta a circumstanțelor plângerii intimatului Manole Anatolie sunt incompatibile cu criteriile privind o ancheta efectivă abordate în practica judiciară a Curții Europene a Drepturilor Omului. Colegiul judiciar menționează că, principiul anchetei efective sau dreptul la o ancheta efectivă este un principiul de drept, ce rezultă din cele stipulate în Convenție, și prin neacumularea probelor în cazul dat, agentul constatator a acționat contrar principiului respectiv, încălcând dreptul intimatului la o ancheta efectivă.

Astfel, Colegiul judiciar consideră că prima instanță corect a constatat asupra insuficienței acțiunilor întreprinse de către agentul constatator în cadrul examinării cauzei, iar argumentele din recursul declarat sunt nefondate.

În ceea ce privește cele invocate în recurs privind neregularități depistate la Primăria comunei Cania, r-nul Cantemir în cadrul inspectării financiare, Colegiul judiciar consideră că aceste argumente nu sunt relevante cazului, deoarece au un alt obiect al examinării decât cel din speță și nu pot fi luate în considerație ca argumente în sensul admiterii recursului declarat.

Prin urmare Colegiul judiciar consideră recursul declarat unul drept nefondat, care urmează să fie respins, cu menținerea hotărârii contestate.

Conducându-se de prevederile art. art. 473 alin. (1), pct. 1), lit. c) Cod contravențional, Colegiul judiciar,-

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat, recursul declarat de avocatul Negoiță Valeriu în interesele lui Butmalai Eduard și Carastoian Adrian.

Se menține, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 26 aprilie 2024, pronunțată în cauza contravențională, la contestația depusă de Manole Anatolie împotriva încheierii și deciziei (ordonanței) agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cantemir, Hanganu Ion din 26 iunie 2023, privind încetarea procedurii contravenționale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecător: **Galina Vavrin**
Judecătorii:
Vitalie Movilă

Natalia Bondarenco